

3.3.2023

Kunta- ja aluehallinto-osasto

Kemi-Savonlinna työryhmä

Aika 3.3.2023 klo 10.00–11.00

Paikka Teams

Osallistujat	Eriksson Teemu	puheenjohtaja
	Mäenpää Eeva	jäsen
	Tyni Tero	jäsen
	Jaakkola Jenni	jäsen
	Meuronen Mikko	jäsen
	Mäkäläinen Jari	asiantuntijasihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.02

2. Ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja kävi läpi ajankohtaisia asioita.

Ministeri Paatero esitteli valtion erlliskorvausta käsittelevän asetuksen valmistelun aikataulua sote-minryssä 2.3. Ministeriryhmässä aikataulua pidettiin pääosin hyvänä, mutta ministeri Kiuru oli pohtinut mahdollisuutta aikataulun tiivistämiselle ja asetuksen valtioneuvostokäsittelyn aikaistamiselle viikolla. Tällöin asetus käsiteltäisiin 23.3. Työryhmässä todettiin, että aikataulu on jo nyt erittäin tiukka, minkä lisäksi presidentti vahvistaa lakimuutoksen vasta 23.3. Olisi epätavanomaista, jos myös asetus annettaisiin samana päivänä.

Asetuksesta järjestetään kuuleminen Etelä-Savon ja Lapin hyvinvointialueille maanantaina 13.3. Kutsu kuulemiseen lähetetään perjantaina 3.3. ja materiaalien tulee olla valmiina viimeistään perjantaina 10.3.

Sote-ministeriryhmä käsittelee asetusta kokouksessaan 16.3. ja valtioneuvoston käsittely toteutuu aikataulun mukaan 30.3.

Lisäksi puheenjohtaja totesi, että ministeri Paatero oli suhtautunut myönteisesti ajatukseen korvauksen maksamisesta ensimmäisen kerran vuonna 2025.

3. Korvauksen maksatuksen aikataulu ja budjetointi

Puheenjohtaja ehdotti, että työryhmä keskittyy jatkossa valmistelemaan asetusta niin, että valtion korvaus Etelä-Savon ja Lapin hyvinvointialueille maksetaan selvityksen perusteella ensimmäisen kerran vuonna 2025 ja korvauksen määrä perustuu selvitykseen ja harkintaan vuonna 2024 toteutuneista kustannuksista.

Keskustelussa kannatettiin yksimielisesti esitystä, joka todettiin lain perusteella parhaimmaksi ja toteutustavaltaan selkeimmäksi vaihtoehdoksi.

4. Hyvinvointialueiden laatiman selvityksen aikataulu

Valtion korvauksen saaminen edellyttää hyvinvointialueilta selvitystä ylimääräisistä ympärivuorokautisen yhteispäivystyksen kustannuksista. Puheenjohtaja esitti, että asetusluonnokseen kirjataan, että hyvinvointialueiden tulee lähettää laatimansa selvitys valtiovarainministeriöön vuosittain viimeistään 31.5. Valtiovarainministeriö käsittelee selvityksen ja hoitaa korvauksen maksatuksen ripeästi selvityksen vastaanottamisen jälkeen.

Työryhmä kannatti esitystä.

5. Hyvinvointialueen selvityksenantovelvollisuus poikkeustilanteissa

Voimaanpanolain 59 § 3 momentin mukaan ”Erilliskorvauksen saamiseksi Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueen on toimitettava korvauksen hallinnoinnista vastaavalle valtionvarainministeriölle vuosittain riittävä selvitys päivystyspalvelujen toiminnasta ja taloudesta sekä kahden ympärivuorokautisen yhteispäivystysyksikön ylläpidosta aiheutuvista ylimääräisistä kustannuksista.”

Puheenjohtaja avasi keskustelun siitä, miten toimitaan tilanteessa, jossa eduskunta päättää olla varaamatta valtion talousarvioon hyvinvointialueille maksettavan korvauksen vuosittaista määrärahaa.

Keskustelussa todettiin, että selvitystä edellytetään vain valtion korvauksen myöntämisen ehtona. Laki ei täten velvoita alueita antamaan selvitystä ylimääräisistä kustannuksista, mikäli alueet eivät hae korvausta. Tilanteessa, jossa eduskunta ei ole varannut budjettiin määrärahaa korvauksen maksamiseen,

alueet todennäköisesti katsovat, etteivät he selvityksen tekemisestä huolimatta voi saada korvausta. Tällöin myöskään valtiovarainministeriön ei tarvitse tehdä erillistä päätöstä korvauksen epäämisestä.

Keskustelussa kuitenkin huomautettiin, että valtion talousarvion momentilla saattaa kuitenkin olla aiemmilta vuosilta jäänyttä rahaa, jota voidaan myöntää alueille, vaikka kyseisenä vuonna ei myönnettäisikään uutta rahaa. Tällöin alueet voivat toimittaa selvityksen valtiovarainministeriöön.

6. Valtion korvauksen laskennallisuuden määrittely

Voimaannpanolain 59 § momentin 2 mukaan ”Jos Lapin tai Etelä-Savon hyvinvointialue ylläpitää kahta ympärivuorokautisesti päivystävää yhteispäivystyksikköä, valtion talousarvion rajoissa valtion varoista voidaan maksaa erilliskorvaus hyvinvointialueelle niistä ylimääräisistä kustannuksista, joita aiheutuu hyvinvointialueelle kahden ympärivuorokautisen yhteispäivystyksikön ylläpidosta. Erilliskorvauksen määrä ei kuitenkaan saa ylittää 20 prosenttia koko hyvinvointialueen ympärivuorokautisen yhteispäivystyksen toimintakuluista, joista on vähennetty toiminnasta saadut tulot.”

Puheenjohtaja avasi keskustelun siitä, miten huolehditaan erilliskorvauksen myöntämisen laskennallisuudesta niin, ettei valtio korvaa hyvinvointialueiden kuluja kustannusperusteisesti.

Keskustelussa pohdittiin, voisiko korvauksen myöntämistä sitoa hyvinvointialueiden yksikkökustannusten tarkasteluun. Tällöin valtiovarainministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö arvioisivat mahdollisia yksikkökustannusten eroihin johtavia tekijöitä. Haasteeksi muodostuu kuitenkin se, että päivystysten järjestämisen tavoissa on suuria toiminnallisia eroja, sillä yhteispäivystysten järjestämisen ja toimintatapojen suunnittelu ja toteutus kuuluvat hyvinvointialueiden itsehallinnon piiriin.

Keskustelussa huomautettiin, että hyvinvointialueille maksettava erilliskorvaus perustuu aina hyvinvointialueiden edeltävän vuoden toteumatietojen perusteella laatimiin selvityksiin, minkä vuoksi korvauksen maksamiseen liittyy aina osittaista kustannusperusteista korvaamista. Asetusluonnokseen ehdotettiin vahvempaa sanoitusta niistä tiedoista, joita hyvinvointialueen tulee selvityksessään toimittaa ministeriöille.

Korvauksen kohdistamisen perusteiden ja alueiden välisen jakautumisen määrittelyyn päätettiin perustaa viikon 10 alussa epävirallinen työnyrkki, joka vastaisi asetuksen sisältöjen määrittelystä tältä osin.

7. Seuraava kokous

Työryhmän seuraava kokous järjestetään keskiviikkona 8.3. klo 11.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.45.